

1785 Et kort sagn fra Kartum

I 1785 møter vi Bjørn Pedersen Ulstad (Ertsgård) på Kartum. Han bygslet til seg gården den 29.mai det året da major Seiersted ikke ville betro kvarteret til den fattige og umyndige Gunnar Torsteinsen. Denne Gunnar var nok tiltenkt å ta over bygslinga etter sin far Torstein Arntsen Kilnes. Beret, hans "veikelause" datter skulle ha opphold hos Bjørn Pedersen i samsvar med bygslekontrakten. Dessverre dør faren, Torstein i 1785 - da nevnte Gunnar var kun 12 år. Gunnar var eneste sønn. Derfor kom altså denne Bjørn Pedersen inn i bildet. Bjørn Pedersen ble døpt i januar 1761, som sønn av Peder Johnsen Ulstad og Anne Gunnarsdatter Trøite som var eiere av Ertsgård. Foreldrene skulle ikke få noen god start som gårdbrukere på Ertsgård. Første jula brant hele gården ned med unntak av et tørkehus. Det er vel tvilsomt om dette skulle ha påvirket vår Bjørn. Han ble ikke født før 6 år etterpå.

Livet for Bjørn Pedersen skulle ikke bli så enkelt. Han giftet seg den 4.juli i 1785 med Sara Olsdatter Bjørgum, og de fikk 7 barn. Bjørn ventet nok på "guten". På denne tiden var det førstefødte gutt som hadde odelsretten. Først kom det tre jenter, som etter hvert gifter seg og flytter ut. Så kom "guten" - han Petter i 1795, men han dør dessverre to år senere. Et hardt slag. Så ei ny jente. Og så får ekteparet på Kartum tvillinger, Petter og Agnes, i 1802. Gleden var nok stor hos husbonden. Nå var odelen sikret. Men så dør Petter samme året. Hva som nå skjer er ikke godt å si. Det går noen år. Kanskje tar tungsinnet tak i Bjørn. Bitterhet og urettferdighet er sterke krefter.

I 1808 går Bjørn plutselig fra gården. Den blir bygslet av Ola Augustinussen Vang, som var omgangslærer og skolesanger i Hegra. Den kjente prosten, Lorentz Wittrup var hans onkel. Hvorfor hendte dette ? Hvorfor ga Bjørn Pedersen fra seg gården ? "Tørnet" det for ham ? Et sagn om Bjørn kan indikere det. *"Segna veit å fortelja at ein trollfinn kasta vargeham på han så han laut fara ikring som varg i 3 månader"*. Bjørn gikk altså fra gården og flyttet til Trondheim. Her tok han seg arbeid som skipstømmermann. Bjørn Pedersen døde på fattighuset i Trondheim.

